

Međunarodna dječja digitalna knjižnica

Pađen Farkaš, Dubravka; Petković, Siniša

Source / Izvornik: **Knjižničarstvo : glasnik Društva bibliotekara Slavonije i Baranje, 2013, 17, 9 - 18**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:206:716602>

Rights / Prava: [In copyright](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2022-05-26**

Repository / Repozitorij:

[RGISKO - Repository of the City and University Library Osijek](#)

MEĐUNARODNA DJEČJA DIGITALNA KNJIŽNICA

International children's digital library

(ICDL)

Dubravka Pađen-Farkaš

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

dubravka@gskos.hr**Siniša Petković**

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Gradska i sveučilišna knjižnica Osijek

spetkovic@gskos.hr

UDK / UDC 027.625:004

Pregledni članak / Review article

Primljeno / Received: 19.06.2013.

Sažetak

Međunarodna dječja digitalna knjižnica besplatna je slobodna mrežna knjižnica digitaliziranih dječjih knjiga na različitim jezicima iz raznih država svijeta. Dječja digitalna knjižnica posjeduje trenutno zbirku od 4.642 knjige na 61 jeziku. Misija i projekt Međunarodne dječje digitalne knjižnice ili u izvornom obliku International children's digital library – ICDL, projekt je čija je svrha informacijsko povezivanje svjetske književnosti za djecu. Zajednica je to koja ima za cilj srušiti sve prepreke koje razdvajaju djecu svijeta; prvenstveno kulturne i jezične različitosti. Uspostavljanjem Međunarodne dječje digitalne knjižnice, nastoji se na globalnoj razini širiti multikulturalnost, tolerancija, razumijevanje i poznavanje svega što je jednoj kulturi o onoj drugoj jako slabo ili potpuno nepoznato. Načinjena je zbirka knjiga iz cijelog svijeta, zbirka koja ujedinjuje djecu i odrasle i daje im na korištenje sve što se iz određene zemlje uspjelo digitalizirati i poslati na sučelje, a pisano je za djecu.

Ključne riječi: ICDL, digitalna knjižnica, djeca, knjige za djecu, multikulturalnost, digitalizacija

Summary

International children's digital library is a free network library containing digitalised children's books in different languages from different countries. The library currently contains 4642 digitalised children's books in 61 languages. The mission of the ICDL is to digitally connect the worlds children's literature. The goal of the community is to remove cultural and language barriers between the children of the world. The objectives are global multiculturalism, tollerance, understanding and getting to know other cultures. The collection connects both children and adults and and allows them to use any digitalized material from a certain country that is written for children, and send it to the interface..

Keywords: ICDL, digital libraries, children, children's books, multiculturalism, digitization

Uvod

Razvoj čitalačkih navika kod djece, prvo kroz čitanje djeci od strane odraslih u najranijoj dobi, a potom i navikavanje djeteta na samostalno čitanje njegovu uzrastu primjerenog štiva, ima svakako velik utjecaj na razvoj psihe djeteta, koje je, što je mlađe, podložnije utjecaju okoline. Naravno ako je taj utjecaj pozitivan, i psihički će razvoj djeteta biti utoliko bolji i kvalitetniji. Međutim, loši će utjecaji, a bez pozitivnog sudjelovanja odraslih, imati nesagledive posljedice u razvoju djeteta. Ako se djetetu u vrlo ranoj dobi čitaju bajke i ako je od malena suočeno s pojmom dobra i zla, ono će kroz daljni razvoj, susrećući se cjeloživotnim usvajanjem i nadograđivanjem na ono osnovno što je slušalo u mladosti, biti u mogućnosti i kao odraslo razlučiti dobro od lošega. Dakle, kako se postave temelji djetetove psihe, ono će samo kroz daljnji život vršiti nadogradnju na sličan način.

Upravo su knjige, a samim time i čitanje ti koji pomažu djetetu psihički se razvijati, što se pogotovo odnosi na pubertet i adolescentsko doba, kada osoba nije ni dovoljno mala da bi joj se više čitalo, u želji da sazna o nečemu s čime se susrela, ali ni dovoljno odrasla da samostalno riješi neki problem, a nije spremna ili u mogućnosti obratiti se roditelju ili kompetentnoj odrasloj osobi uz koju odrasta. Bitan je pozitivan stav roditelja da književnost utječe da djeca postanu dobri čitatelji.¹ U svijetu u kojemu su pojedini mediji (pisani, audiovizualni), okolina pojedinci i društvo uopće prepuni nasilja i netrpeljivosti prema ljudima drugih narodnosti, vjeroispovijesti, spolnih orijentacija, drukčije boje kože, pojedina djeca i mladi koji su i sami suočeni s tim problemima, jednostavno samo uz kvalitetnu knjigu, odnosno uz suvremenu

¹ Maleš, D.; Stričević, I. Literacy Starts at Home in Early Childhood. // Literacy without Boundaries, Proceedings of the 14th European Conference on Reading, Zagreb 2005. Zagreb : Hrvatsko čitateljsko društvo, 2007. URL: http://www.hcd.hr/datoteke/Zagreb_Conference_Proceedings.pdf

književnost za djecu u kojoj su obrađeni i objašnjeni brojni problemi koji su sveprisutni u društvu, mogu razriješiti spomenute nedoumice, strahove i neznanja.

Suvremeno je stanje utoliko bolje što je djeci, za razliku od prije samo nekoliko desetljeća, pristup informacijama i različitim načinima informiranja, puno dostupniji, jednostavniji i na raspolaganju je zaista širok dijapazon informacija najrazličitijeg karaktera. Međunarodna digitalna dječja knjižnica, knjižnica koja objedinjuje književnost namijenjenu djeci iz cijeloga svijeta, na mnogo jezika i pisama, projekt je koji nastoji prevladati sve nejednakosti, različitosti i pojave koje razdvajaju i udaljavaju, a uzrokovane su neznanjem, geografskom udaljenošću i mnogim drugim činiocima. Digitalizirane knjige postavljene na stranici Knjižnice namijenjene su djeci, mladima, odraslima, roditeljima, učiteljima, dakle, svima koji se bave odgojem i razvojem mladog čovjeka. Knjižnica usmjerava sve mlade svijeta kroz knjigu i pisanu riječ jedne na druge, na različite jezike, kulture, kao i običaje i time im pomaže da odbace sva dotad (loša) uvriježena mišljenja koja su stjecali tijekom odrastanja o vršnjacima drugih kultura.

Međunarodna dječja digitalna knjižnica – nastanak, razvoj, ustroj i ciljevi

Međunarodna dječja digitalna knjižnica besplatna je slobodna mrežna knjižnica digitaliziranih dječjih knjiga na različitim jezicima iz raznih država.

Nastanak Međunarodne dječje digitalne knjižnice ili u izvornom obliku International children's digital library – ICDL, vezuje se uz Sjedinjene Američke Države i Sveučilište u Marylandu. Naime, 2002. godine Istraživački laboratorij Sveučilišta u Marylandu u suradnji s Internet Arhivom započinje petogodišnji projekt pod nazivom Međunarodna dječja digitalna knjižnica. Članovi istraživačkog tima bili su računalni znanstvenici, knjižničari, obrazovni tehnolozi, učitelji, grafički dizajneri i diplomirani studenti sa Sveučilišta u Marylandu.² Projekt se obavljao također uz suradnju nekoliko djece u dobi od 6-7 pa do 14 godina, čime se nastojao uspostaviti suradnički odnos između djece i odraslih te zajedničko suradničko istraživanje. Dakle, djeci se mora omogućiti da aktivno sudjeluju u rješavanju svih pitanja koja utječu na njihov život i dopustiti im slobodu izražavanja mišljenja.³ Iz ovog proizlazi vrlo bitna stavka, a ta je da su na kreiranju stranice namijenjene djeci sudjelovala upravo djeca, što znači da su stranica i sama digitalna knjižnica postavljena na njoj oblikovane na način da su vrlo pristupačne djeci i omogućuju im način pretraživanja i snalaženja putem dječje logike, dakle pod stručnim i kvalitetnim nadzorom i odraslih i kompetentnih osoba, ali isto tako i krajnje jednostavno i djeci potpuno razumljivo.

² International Children's digital library. URL: <http://en.childrenslibrary.org/about/background.shtml> (2013-07-20)

³ Konvencija o pravima djeteta (1989). URL: http://www.unicef.hr/upload/file/300/150215/FILENAME/Konvencija_20o_20pravima_20djeteta.pdf

Projekt je to koji je za cilj imao pisano riječ za djecu postaviti u jednu zajednicu u kojoj će postati aktivni jednakovažni članovi, zajednicu koja bi trebala srušiti sve mostove koji razdvajaju djecu svijeta; prvenstveno kulturne i jezične različitosti. Uspostavljanjem zajedničkog projekta, nastoji se na globalnoj razini širiti multikulturalnost, tolerancija, razumijevanje i poznavanje svega što je jednoj kulturi o onoj drugoj jako slabo ili potpuno nepoznato. Multikulturalnost je supostojanje različitih kultura, gdje kultura uključuje rasne, vjerske i kulturne skupine (...)⁴ Nove su tehnologije omogućile da svako dijete koje ima pristup internetu može doći do određene informacije koja mu je potrebna i time upotpuniti svoja saznanja o određenim pitanjima koja ga zanimaju. Pri postavljanju ciljeva, predviđena starosna dob djece bila je od 3 do 13 godina. Međunarodna dječja digitalna knjižnica namijenjena je djeci, roditeljima, učiteljima i profesorima u školama, knjižničarima, znanstvenicima koji se bave dječjom literaturom, piscima, ilustratorima, nakladnicima i svima koji imaju interes za dječju knjigu.⁵ Dakle, pristup je slobodan i omogućen svima koji posjeduju računalo, internet i Java softver.

Danas, međutim, pravo na dječju knjižnicu ima svako dijete od najranije dobi, uključujući i djecu s posebnim potrebama (...)⁶

Dakle, ovim je projektom načinjena zbirka knjiga iz cijelog svijeta, uz pomoć svih koji su htjeli surađivati, pomoći i uključiti se, zbirka koja ujedinjuje djecu i odrasle, djecu koja razumiju temeljne ljudske vrijednosti, različite jezike i kulture, ali i djecu koja ne poznaju te vrijednosti, a pomoću ove knjižnice ih tek trebaju usvojiti i im daje na korištenje sve što se iz određene zemlje uspješno digitalizirati i poslati na sučelje, a pisano je za djecu. Ovdje počinje priprema djece za život u svijetu različitosti, a to je postignuto stvaranjem najveće svjetske multikulturalne zbirke literature za djecu. Na taj se način postiglo da i djeca i odrasli koji obitavaju u siromašnijim seoskim sredinama koje nemaju knjižnice, a imaju pristup internetu, imaju tako i pristup dječjoj literaturi koja im je neophodna za obrazovanje ili neki vid zabave koju pisana riječ može pružiti. Cilj je također ostvariti (...) razvoj boljeg razumijevanja odnosa djece prema digitalnim zbirkama, njihovih stavova prema knjižnici, čitanju, a samim time i drugim zemljama te njihovim kulturama.⁷

Dječja digitalna knjižnica posjeduje trenutno zbirku od 4.642 knjige na 61 jeziku. 16 je najzastupljenijih jezika, među kojima su najzastupljeniji engleski s 86 %, španjolski s 4 % i arapski i perzijski s 2 %, dok je hrvatski jezik zastupljen s oko 1 %.⁸ Web stranicu Knjižnice posjećuju ljudi iz 228 država svijeta, a ponajviše iz Sjedinjenih Američkih Država, Perua i Indije,

⁴ *Defining "Multiculturalism"*. IFLA, Library Services to Multicultural Populations Section, 2005. URL: <http://www.ifla.org/VII/s32/pub/multiculturalism-en.pdf>

⁵ Nacionalna i sveučilišna knjižnica. URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-20)

⁶ Stričević, I.; Čičko, H.; Delač, Đ. Knjižnične službe i usluge za djecu u hrvatskim narodnim knjižnicama: razvoj, stanje i perspektive. // *Vjesnik bibliotekara Hrvatske*, 1(2006.), str. 22-36.

⁷ Weeks, Ann Carlson. Međunarodna dječja digitalna knjižnica : povezivanje svijeta osnivanjem digitalne knjižnice za djecu. // *Dijete i društvo* : časopis za promicanje prava djeteta, br. 2 (2005), str. 346-357.

⁸ International Children's digital library. URL: <http://en.childrenslibrary.org/about/fastfacts.shtml> (2013-07-20)

a sama je pridonijela uspostavljanu odnosa među mnogim knjižnicama i knjižničarima. Međunarodnu je dječju digitalnu knjižnicu od pojavljivanja u studenom 2002. godine posjetio preko milijun pojedinačnih posjetitelja.⁹

Pri izgradnji i odabiru građe kod osnivanja Međunarodne dječje digitalne knjižnice morali su se utvrditi određeni kriteriji. To je svakako bila kulturna baština naroda svijeta koja se na taj način i spašava od propadanja ili odlaska u zaborav, a samim time i izdanja građe koja ne podliježu autorskim pravima.

Budući da, kao što je rečeno, knjižnica zastupa multikulturalnost i objedinjuje različitosti, pri odabiru građe bitno je bilo uzeti u obzir i knjige koje podržavaju sličnosti i razlike između naroda, rasa, kultura i zemalja te ističu osobitosti i običaje naroda kojem pripadaju. Nadalje, to trebaju biti knjige suvremenog, današnjoj djeci za obrazovanje i razvoj, neophodnog sadržaja, nagrađene knjige ili knjige nagrađenih pisaca ili pak knjige velike povijesne važnosti.

Kod pristupanja digitalizaciji 2002. godine, Sjedinjene Američke Države preko Kongresne knjižnice u Washingtonu pozivaju sve nacionalne knjižnice svijeta na sudjelovanje u izgradnji prve dječje digitalne knjižnice i odaberu stručne osobe koje će se baviti zadanim poslom. Dakle, proces digitalizacije baziran je na standardima Kongresne knjižnice. Knjige su digitalizirane cijele u boji i uz svaku knjigu stoje osnovni podaci. Pregled stranica zahtijeva najnoviju verziju Java softvera, brzu internet vezu kao i visoke hardverske performanse, zbog bogate grafike.¹⁰ Pristup je besplatan, čime se omogućuje jednakost pristupa, a ispis stranica je onemogućen zbog zaštite autorskih prava.¹¹

Stranica knjižnice omogućuje pregled sadržaja na više jezika, s tim da je osnovni jezik, odnosno jezik sučelja engleski, a jezici na koje je sadržaj preveden jesu španjolski i mongolski. Prevedeno je i na kineski, arapski, francuski, njemački, perzijski, filipinski. Digitalizirana djela su prisutna na jezicima originala i u prijevodu na engleski kao i u tiskanom obliku, a mogu se jasno razdvojiti pretraživanjima po pojedinom jeziku.¹²

Odabir je knjiga, dakle, vršen prema kvaliteti, a prikazane su u originalu, na jeziku naroda iz kojega potječu, s dopuštanjem autora i izdavača.

⁹ International Children's digital library. URL: <http://en.childrenslibrary.org/about/fastfacts.shtml> (2013-07-20)

¹⁰ Nacionalna i sveučilišna knjižnica. URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-20)

¹¹ Nacionalna i sveučilišna knjižnica. URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-20)

¹² Nacionalna i sveučilišna knjižnica. URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-20)

Uključenje Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu u projekt izgradnje zbirke ICDL-a i sudjelovanje Republike Hrvatske

Kao i mnoge zemlje svijeta, i Republika se Hrvatska nakon poziva Kongresne knjižnice iz Washingtona, priključila izgradnji zbirke digitalnih knjiga Međunarodne dječje digitalne knjižnice.

Republika je Hrvatska na isti način kao i stručni tim ICDL-a preko Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu određenu stručnu skupinu ljudi koja će se baviti od uključenja u projekt pa nadalje zadanim i propisanim poslovima. Zadatak provedbe projekta dobio je *Hrvatski zavod za knjižničarstvo* u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici gdje je osnovano Povjerenstvo za izbor knjiga za dječju digitalnu knjižnicu u sastavu: Jadranka Slobodanac, savjetnica za narodne knjižnice u NSK, voditeljica projekta za Hrvatsku, Veronika Čelić-Tica, savjetnica za školske knjižnice u NSK, Ranka Javor, voditeljica Centra za dječju knjigu, Knjižnice Grada Zagreba, Nataša Dragojević, knjižničar u Odjelu za nabavu knjiga, NSK.¹³ Sudjelovanje Republike Hrvatske vidljivo je kroz prevođenje sučelja za pretraživanje na hrvatski jezik i kroz određeni broj knjiga koliko je hrvatski stručni tim iz NSK poslao u Međunarodnu dječju digitalnu knjižnicu.

"U prvoj fazi projekta odabrano je 17 naslova hrvatskih autora, od kojih je, zbog ograničenja autorskih prava, poslano tek 8 naslova (uključujući i prijevode) hrvatske dječje književnosti koji predstavljaju nacionalnu kulturnu baštinu, što je jedan od osnovnih kriterija za izbor knjiga u okviru ovog međunarodnog projekta. Hrvatska je tako među prvima u svijetu odgovorila na poziv za suradnju i poslala izabrane knjige i slikovnice na digitalizaciju."¹⁴ Ukupno je digitalizirano petnaest naslova na hrvatskom jeziku, a četiri slikovnice pripadaju fondu iz 19. stoljeća Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.¹⁵ Upravo je ovim uključivanjem u projekt izgradnje digitalne zbirke ICDL-a Republika Hrvatska ostvarila priliku da pokaže u svijetu svoju dječju knjigu, kulturu i jezik. Suradnja Nacionalne i sveučilišne knjižnice s Međunarodnom dječjom digitalnom knjižnicom, nastavljena je i dalje, ali nastavljeno je i promicanje ICDL-a među hrvatskim knjižničarima, izdavačima i autorima.¹⁶

¹³ Nacionalna i sveučilišna knjižnica. URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-20)

¹⁴ Nacionalna i sveučilišna knjižnica. URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-20)

¹⁵ Nacionalna i sveučilišna knjižnica. URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-23)

¹⁶ Nacionalna i sveučilišna knjižnica. URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-23)

Načini pregledavanja digitaliziranih knjiga i pretraživanje sučelja stranice

Skupina stručnih ljudi koja je osmislila projekt Međunarodne dječje digitalne knjižnice – ICDL, bila je između ostalog zadužena i za osmišljavanje načina i tehnika pretraživanje na sučelju postavljene digitalizirane knjižne građe. To su, dakle, bili ljudi koji su dolazili iz raznih struka; knjižničari, informatičari, nastavnici i mnogi drugi, a upravo je takav širok spektar stuka i omogućio što kvalitetnija rješenja načina pregledavanja i pretraživanja digitaliziranih knjiga. Pridoda li se tome sudjelovanje djece, dobiven je vrlo kvalitetan i djeci, a i odraslima koji knjižnicu koriste, način dolaženja do određene jedinice postavljene na sučelju.

Išavši dječjom logikom i analogijom, stručni je tim načinio najjednostavnije i najprimjerenije moguće pretraživanje koje su djeca od dobi tri godine pa nadalje u stanju pretraživati i pregledavati. Takva su na primjer pretraživanja po bojama korica ili naslikanim likovima na istima jer djeca su u tim godinama još uvijek pretežno vizualni tipovi i najbitnije im je kako nešto što žele izgleda.

Korištenje usluga koje nudi Međunarodna dječja digitalna knjižnica, odnosno pristupanje stranici i pretraživanje na njoj omogućeni su svima i potpuno slobodni, ali stranica nudi i mogućnosti registracije, a potom i logiranja što donosi određene povlastice onima koji se logiraju i stalni su korisnici toga tipa. Naime, logiranjem korisnik si omogućuje odabir jezika na kojem želi pretraživati ili pak ponovni povratak na knjigu koju je čitao. Administratori upravo na taj način mogu vršiti analize o broju posjetitelja, državi iz koje dolaze, jeziku koji koriste, koje se najčešće knjige pregledavaju i mnoge druge analize na osnovi kojih se dobivaju statistički podaci o radu i korištenosti Knjižnice. Načini registracije razlikuju se s obzirom na to jesu li određeni za odrasle ili za djecu. Naime, prikaz sučelja registracije za djecu je slikovit i time puno bliži dječjem uzrastu, a prikaz sučelja za odrasle tekstualan. Na sučelju pretraživanja omogućeni su različiti načini pregledavanja i pretraživanja digitaliziranih knjiga: *jednostavno pretraživanje*, *napredno pretraživanje*, *pretraživanje po mjestu* i *pretraživanje po ključnim riječima*, a potom se nudi mogućnost pregledavanja po cjelinama kao što su: *zbirke*, *izložbe*, *bilteni prinova*, *popis svih pisaca i ilustratora*, *popis nagrađenih knjiga* i *popis svih knjiga*, a što je sve dio glavnih načina pretraživanja.

Jednostavno pretraživanje

Budući da su na izradi sučelja za pretraživanje sudjelovala i djeca i to je pretraživanje namijenjeno prvenstveno djeci, kreirano je putem dječjeg načina razmišljanja i postupaka pri traženju nečega što je djetetu potrebno. Dakle, djeca i svi koji pretražuju ovim putem, mogu pretraživati na različite načine. Naime, nudi se mogućnost pretraživanja po bojama korica pa su tako na sučelju ponuđene ikonice s različitim bojama, nadalje druga od mogućnosti je pregledavanje po likovima koji se nalaze na koricama ili su zastupljeni u priči pa tako imamo djecu kao likove, životinje, izmišljena bića. Treća mogućnost je pretraživanje po duljini knjige – duge, srednje, kratke knjige, dalje se pruža mogućnost pretraživanja po starosnoj dobi djeteta u rasponu od 3. do 13. godine. Ostale su mogućnosti bilten prinova, dakle prinovljene digitalizirane knjižne građe, potom bajke, nagrađene priče, slikovnice, knjige priča, istinite knjige, knjige povjerenja.

Dakle, svaka od spomenutih ikonica pokriva određeni niz digitaliziranih knjiga. Na sredini sučelja nalazi prikaz onoga što se dobije pritiskom na željenu ikonicu. Svakim novim pritiskom sužava se izbor knjiga. Npr., pritisnemo li samo na knjige crvenih korica, dobit ćemo određeni broj knjiga, pritisnemo li potom bajke, dobit ćemo knjige crvenih korica koje su bajke, dakle, još suženiji izbor i tako dalje. Sučelje jednostavnog pretraživanja najupotrebljavanije je sučelje, upravo zbog svoje pristupačnosti i lakog snalaženja na istome.

Napredno pretraživanje

Kod naprednog pretraživanja ponuđen je niz dodatnih načina pretraživanja koji su namijenjeni djeci višeg uzrasta i odraslima koji razumiju segmente koji su ponuđeni kao mogućnost načina pretrage. Može se pretraživati po pet osnovnih pojmova unutar kojih postoje linkovi koji sužavaju izbor. Ponuđen je izbor prema *čitatelju* s linkovima na dob, jezik, datum izdanja, zbirke, datum ulaska knjige u knjižnicu. Izgled korica, može se osim po boji, birati i po duljini, vrsti ili obliku. Pretraživanje po *sadržaju* nudi mogućnosti po kontinentu, zemlji iz koje dolazi ili likovima, dok kod *vrste* možemo izabrati je li knjiga napisana kao istina ili mašta, koji se osjećaji nude i dr. Prema posljednjem kriteriju *predmetu*, pretraživanje je knjiga omogućeno po tome je li sadržaj knjiga vezan uz znanost i prirodu, mjesta, povijest, zabavu, kulturu i dr.

Pretraživanje po mjestu

Pritiskom na link pretraživanja po mjestu nudi se mogućnost pretraživanja digitalizirane knjižne građe po kontinentu odnosno dijelu Zemlje iz kojeg potječe određena knjiga. Na jednom

je sučelju prikazana slika zemaljske kugle i omogućena rotacija za odabir kontinenta, a na drugom tekstualni popis kontinenta u obliku linka čijim se odabirom dobivaju sve knjige s određenog, odabranog kontinenta.

Pretraživanje po ključnim riječima

Pretraživanje po ključnim riječima jednostavno je, tekstualno, nema slikovnih ikonica i iziskuje upisivanje željene riječi preko koje je moguće doći do određene knjige i odabrati jezik pretraživanja pripadajućega izbornika. Na taj se način može relativno brzo i lako doći do tražene informacije jer ključna je riječ vezana uz konkretnu knjigu.

Dakle, ovo su četiri osnovna, glavna načina pretraživanja digitalizirane knjižne građe za djecu na stranicama Međunarodne dječje digitalne knjižnice. Ostali načini preko kojih se može doći do određenih naslova jesu izložbe i zbirke, popisi pisaca i ilustratora, koji čine zaokružene cjeline knjiga određenih nekom temom.

Zaključak

Međunarodna dječja digitalna knjižnica projekt je koji je za cilj imao pisane riječi za djecu postaviti u jednu zajednicu u kojoj će postati aktivni jednakovažni članovi. Mladi ljudi koji čine čitateljsku zajednicu i korisničku skupinu Međunarodne dječje digitalne knjižnice, knjižnice koja svojim sadržajima i digitaliziranim knjigama dostupnim na njezinim web stranicama potiče toleranciju, trpeljivost, usvajanje znanja o drugima, jezicima, narodima, rasama, kulturama, jednom riječju različitostima, u konačnici bi trebali postati odrasli ljudi sa svim usvojenim osobinama i kvalitetnim znanjima koja su stekli koristeći ono što se na stranicama nudi.

Jedna od bitnih stavki koje Knjižnica omogućuje jest dostupnost knjiga i pisane riječi i onima koji žive u siromašnijim ruralnim sredinama i nisu u mogućnosti doći do određene građe. Stoga, bilo tko tko posjeduje internetsku vezu i računalo, u mogućnosti je koristiti se sadržajima koje ova Knjižnica pruža. Osim, što joj je cilj edukacija mladog čovjeka, Međunarodna je dječja digitalna knjižnica svojim djelovanjem uspjela ujediniti mnoge knjižnice i knjižničare svijeta, pisce, književnike, ilustratore, a samim time na kulturnoj razini i narode i države te uspostavila suradnju među njima. Dakako, toj se zajednici naroda preko Nacionalne i sveučilišne knjižnice pridružila i Republika Hrvatska i ponudila svijetu na uvid svoje blago pisano za djecu, ne samo za djecu Hrvatske nego za sve koji su spremni učiti i usvajati od drugih i o drugima.

Dakle, pokrenut je nezaustavljiv proces koji je dosad ostvario mnoge pozitivne učinke, a onaj najvažniji, svijet znanja, razumijevanja i tolerancije, bit će vidljiv u prvoj generaciji odraslih, zrelih ljudi koja je stasala i nastala uz Međunarodnu dječju digitalnu knjižnicu.

Literatura

Defining "Multiculturalism". IFLA, Library Services to Multicultural Populations Section, 2005.

URL: <http://www.ifla.org/VII/s32/pub/multiculturalism-en.pdf>

International Children's digital library. URL: <http://en.childrenslibrary.org/> (2013-07-20)

Konvencija o pravima djeteta (1989). URL:

http://www.unicef.hr/upload/file/300/150215/FILENAME/Konvencija_20o_20pravima_20djeteta.pdf

Maleš, D.; Stričević, I. Literacy Starts at Home in Early Childhood. // Literacy without Boundaries, Proceedings of the 14th European Conference on Reading, Zagreb 2005. Zagreb : Hrvatsko čitateljsko društvo, 2007. URL:

http://www.hcd.hr/datoteke/Zagreb_Conference_Proceedings.pdf

Nacionalna i sveučilišna knjižnica: URL: <http://db.nsk.hr/HeritageDetails.aspx?id=492> (2013-07-20)

Stričević, I.; Čičko, H.; Delač, Đ. Knjižnične službe i usluge za djecu u hrvatskim narodnim knjižnicama: razvoj, stanje i perspektive. // Vjesnik bibliotekara Hrvatske, 1(2006.), str. 22-36.

Weeks, Ann Carlson. Međunarodna dječja digitalna knjižnica : povezivanje svijeta osnivanjem digitalne knjižnice za djecu // Dijete i društvo : časopis za promicanje prava djeteta, br. 2 (2005), str. 346-357.